

Začleňování imigrantů do hostitelské společnosti: problémy akulturace a integrace

PSKB_507 Interkulturní
psychologie
Mgr. Petra Chvojková
27.2.2015

Akulturační definice

- Proces kulturní změny, který nastává, když se jedinci z různých kulturních zázemí dostanou do vzájemného přímého déle trvajícího kontaktu. Změny pak nastávají na obou stranách (Redfield, Linton, Herskovitz, 1936)
- Progresivní přijímání elementů cizí kultury (myšlenky, výrazy, hodnoty, normy, chování, instituce) jedincem, skupinami nebo třídami (Definive International Organisation for Migration, 2004)

Definice II

- Proces, v němž styk mezi různými kulturními skupinami vede k osvojení nových kulturních vzorců jednou či oběma skupinami, přičemž může být jedna kultura (např. minoritní) pohlcena (dojde k dezintegraci slabší kultury a její asimilaci), nebo může vzniknout nová, syntetizující kultura, případně se zachovají dvě oddělené kultury obohacené cizími prvky (Hartl, Hartlová, 2004)

Historie pojmu

- Historické kořeny - starověk
- 1. zmínky
 - 1880 J.W. Powell – poprvé použil termín akulturace
 - 1918 Thomas, *Znaniiecki Polish Peasant in Europe* – 3 typy strategií
- 50.l. 20.st. Kim + Gudykunst
- 60.l. 20.st. Gordon – sociologický koncept
 - Akulturace první ze 7.fází asimilace

Akultura

- Sociologická (skupiny) x psychologická (jednotlivci)
- Jednodimenzionální x dvoudimenzionální proces
- Jednosměrný x obousměrný proces
- Týká se domorodých obyvatel, přistěhovalců, imigrantů, dlouhodobě pracujících za hranicemi, uprchlíků, žadatelů o azyl a etnických komunit

Teorie akulturace

- Viz historie
- E.M. Kramer – Teorie kulturní fúze
- D. L. Berry – Akulturační strategie

ABC model akulturace

- Afektivní
- Kognitivní
- Behaviorální perspektiva

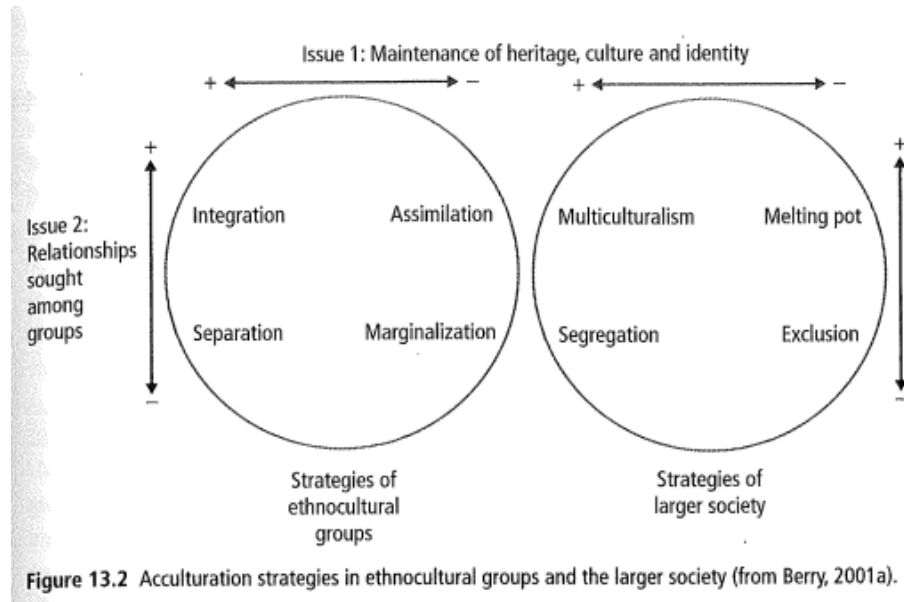

Akulturační stres

- = reakce lidí na událost vzniklou z interkulturního kontaktu, která se projevuje zvýšenou úrovní nejistoty, deprese a anxiety (*acculturative stress*, Berry, 1970)

Berryho akulturační strategie

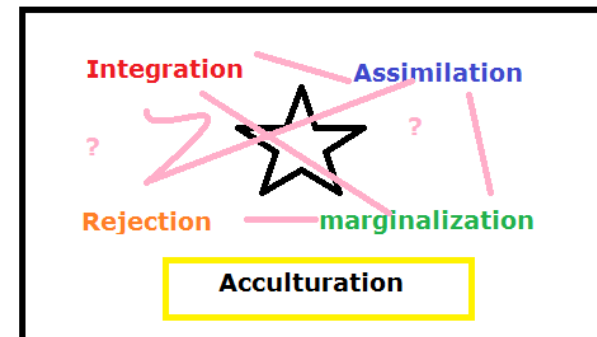
- Asimilace
- Separace
- Integrace
- Marginalizace

- Udržení a zainteresovanost v původní kultuře
- X přijetí a zainteresovanost v nové kultuře

Berryho akulturační strategie – akulturační preference

- Volba strategie závisí na
 - Kulturní vzdálenosti
 - Věku, pohlaví, vzdělání
 - Osobnostních faktorech
- Mezigenerační transmise hodnot

Měření akulturace

- Měření akulturačních zisků x strategií x orientací x preferencí x akulturačního chování
- Jednodimenzionální bipolární škály X bidimenzionální škály
- Škály zaměřené na specifickou populaci

Měření akulturace II

- Příklady metod

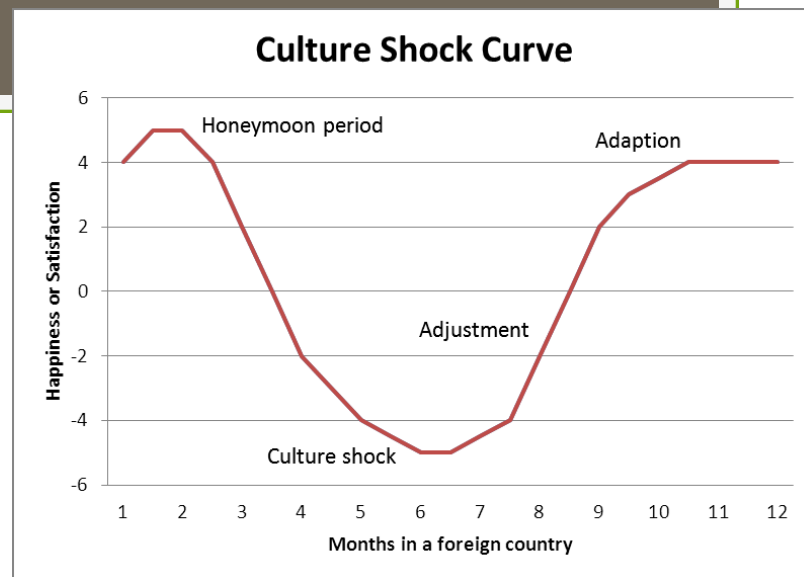
- General ethnicity questionnaire (GEQ, Tsai et al, 2000)
- Stephenson multigroup acculturation scale (SMAS, Stephenson, 2000)
- Vancouver index of acculturation (VIA, Ryder, 2000)
- Multicultural Personality Questionnaire (MPQ, Van der Zee, Van Oudenhoven, 2000)
- Riverside Acculturation Stress Inventory (RASI; Benet-Martinez, Haritatos, 2005)

Akulturační zisky

- Na čem závisí? (osobnost? Zvolená strategie?...)
- Úspěšná adaptace – emoční i psychický well-being x nepřítomnost úzkosti a deprese
- Nové kompetence a dovednosti
- Vysoký pocit vlastní hodnoty
- Školní úspěšnost
- ...
- Paradox imigrantů

Kulturní šok

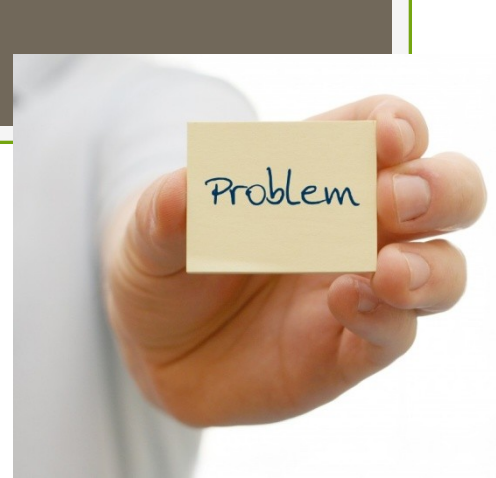
- Symptomty
- Fáze
 - Fáze nadšení (honeymoon phase)
 - Fáze frustrace (frustration phase)
 - Fáze obratu (adjustment phase)
 - Fáze přizpůsobení (mastery phase)
 - Návrat

Kulturní šok II

- Jeho prožívání závisí na
 - Vnějších faktorech
 - Vzdálenost mezi kulturami
 - Vnitřních
 - Osobnostní
 - ...
- **Reverse culture shock**

Problémy

- Rozdíl postojů a chování (preferované x reálné strategie)
- Rozdíl strategie preferované minoritou x majoritou
- Aktuálnost problému celosvětově i pro ČR
- ...